

5. Виханский О. С. Менеджмент / О. С. Виханский, А. И. Наумов. – М. : Гардарика, 2003. – 415 с.

6. Єльнікова Г. Основи адаптивного управління / Г. Єльнікова – К. : ЦППО АПН України, 2003. – 133 с.

7. Агафонов В. А. Анализ стратегий и разработка комплексных программ / В. А. Агафонов. – М. : Наука, 2005. – 214 с.

УДК 330.31

Олександр Кузнецов

магістр кафедри управління та бізнес-адміністрування,

Ірина Боришкевич

асистент кафедри управління та бізнес-адміністрування

Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника

м. Івано-Франківськ

ФОРМУВАННЯ АНТИКРИЗОВОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ДИНАМІЧНОГО БІЗНЕС- СЕРЕДОВИЩА

У сучасному середовищі в економічно складних умовах функціонування будь-яке підприємство ризикує зіткнутися з кризовим станом. Вихід підприємства з такої ситуації має бути організованим процесом, а не відбуватися хаотично і довготерміново. Для усунення або вирішення проблем кризи на підприємстві розробляються такі основні документи, як антикризова програма і план антикризових заходів.

Серед відомих дослідників проблематики антикризової діяльності та санаційного управління слід назвати таких вітчизняних і зарубіжних вчених: Н. Алексєєв, С. Г. Бєляєв, Г. П. Іванов, Е. М. Коротков, В. Крутько, Г. Е. Куїн, К. Кім, У. Мастенбрук, Е. С. Мінаєв, О. О. Терещенко, Ю. В. Яковець та інші, кожен з яких зробив свій вклад у дослідження формування антикризової програми підприємства.

Програма розвитку має право на існування не тільки коли є банкрутство або криза, а й в період нормальної діяльності підприємства. Протикризові заходи – це підготовлений фахівцями внутрішній документ, в якому викладається перелік того, що планується здійснити для досягнення стратегічної мети – підтримки підприємства у конкурентоздатності і функціонуванні історично довгий період [1, с. 106].

Завданням для розробників програми запобігання кризи та повернення до розвитку є дотримання вирішальних принципів, які дозволять підвищити позитивні динамічні процеси в діяльності підприємства. Такими принципами є

- 1) Принцип, що потребує досягнення цілей оздоровлення;
- 2) Принцип оцінки проблем та їх вирішення;
- 3) Принцип контролю і застереження від дії неринкових чинників;
- 4) Принцип наявності великої кількості альтернатив та вірного вибору [2, с. 166].

В Україні потенціал зростання достатній, але не реалізований як очікувалось. Теперішній стан розвитку суб'єктів та галузей фахівці визначають як кризовий. Індикатори неплатоспроможності, що є типовими для підприємств, загальновідомі: спад або незадовільні виробничі досягнення, цінові та структурні диспропорції, випуск неконкурентоспроможної продукції, низька рентабельність, незадовільна структура балансу, дефіцит обігових коштів, незбалансованість відтворювальних процесів.

Причиною фінансово нестійкого становища та навіть банкрутства великого числа підприємств в Україні є не тільки тенденції до зменшення попиту та кількості потенційних покупців, а й далекий від потрібного та неадекватний до бажаного стан управління [3, с. 74].

При розробці та реалізації антикризових програм важливо звертати увагу на підвищення їх ефективності, тобто краще використання наявних ресурсів. Механізм виведення підприємства з кризи має здійснюватись не хаотично та безсистемно, а він повинен

бути належним чином організований та скоординований.

Антикризова програма має бути укрупненою та розроблятися в цілому по підприємству. За потреби можуть формуватися антикризові підпрограми по окремих підрозділах та функціональних службах підприємства (як розвиток, уточнення заходів, передбачених на рівні підприємства).

Антикризова програма формується на підставі проведеної діагностики фінансового стану та загрози банкрутства підприємства, наслідків виникнення ситуації банкрутства, оцінки можливостей підприємства щодо локалізації кризи, її місця в загальному процесі антикризового управління [4, с. 75].

Отже, можна зробити висновок про те, що доцільно розробляти антикризову програму з урахуванням можливостей реалізації інноваційних процесів. Найважливіша мета антикризової програми є стійкість роботи підприємства, що проявляється не тільки в досягненні необхідних показників платоспроможності та прибутковості, але і в підтримці їхнього рівня, що запобігає повторній кризі.

Література

1. Макаренко І. О. Алгоритм антикризового управління підприємством / І. О. Макаренко // Актуальні проблеми економіки. – 2005. – №3. – С. 104-109.

2. Сватюк А. Г. Деякі параметри заходів підприємства в кризових ситуаціях / А. Г. Сватюк // Форум молодих вчених Львова: зб. тез конф., (20 листопада 2009 р.) – Львів: ТзОВ “Ліга-Прес”, 2009. – С. 165-169.

3. Бідюк П. І. Діагностування кризи як складова організаційно-економічного механізму реструктуризації / П. І. Бідюк, О. С. Омельченко // Бізнес Інформ. – 2011. – № 10. – С. 72-76.

4. Борох Ю. О. Складові антикризового управління підприємством / Ю. О. Борох // Економіка розвитку. – 2012. – № 4. – С. 74-78.